

Musk zavolá Bidenovi a Jourová to „nepřežije“. Přímé souvislosti Ireny Ryšánkové

polec24.cz/politika/musk-zavola-bidenovi-a-jourova-to-neprezije-prime-souvislosti-ireny-rysankove

scipio

1. 1. 2023

01.01.2023 18:15 | Rozhovor

Z DEŠTĚ POD OKAP Dezinformace neexistuje, vysvětluje Irena Ryšánková v souvislosti s vládním bojem proti „dezinformátorům“. Mediální analytička v rozhovoru pro ParlamentníListy.cz hodnotí nejdůležitější události uplynulého roku. Covid, válka na Ukrajině, vypnutí dezinformačních webů, Elon Musk a samozřejmě role médií.

Foto: Hans Štembera

Popisek: Věra Jourová

Turbulentní rok 2022 je skoro za námi a jakkoli máme za sebou několik covidových let, letošek byl bez pochyb nejtěžší. Jaké události ve spojitosti s mediálním světem stojí za připomenutí a komentář?

V první řadě je to **krok Elona Muska**. Nákup Twitteru za nadhodnocenou cenu a s následným zničením cenzurních mechanismů i vyhozením managementu byl krok, který ukázal všem, že pro někoho má svoboda slova větší cenu než peníze. Ukázal, že jedinec proti „deep state“ i proti velké části společnosti může vítězit nejen ve filmu. Jestli je „osvobození ptáčka“ od „probuzených“ mravokárců, podle kterých je demokracie jenom pro slušné a poslušné, definitivní, nebo zda někdo Muskovi vysvětlí, že moc je lepší než svoboda...

Proniknutí woke kultury do Evropy a ovládnutí mediální politiky Bruselu **šílenstvím „boje“ proti fake news**. Přestože rozumíme tomu, co jsou informace – „snížení neurčitosti systému“ (informací je jednička, ale i nula, opakem je absence informace, nikoliv dezinformace), stále jsme se z teorie, formulované C. E. Shannonem neposunuli k poznání proměnlivosti dekodování jednou zakódované informace a tvrzení, že každé dekodování je nové zakódování. Označení „pes“ pro psa je pravdivá informace (v jazyce čeština, v jiných jazycích je to jinak). Označení „pes“ pro kočku je v této řeči (kódování) nepravdivá informace. Není to ale dezinformace. Označení „vořech“ pro psa je informace pravdivá, pokud víme, co máme rozumět pod pojmem vořech. Pokud dotyčný pes nesplňuje tyto vlastnosti pro nás, neznamená to, že je nemůže splňovat pro toho, kdo dotyčné označení zvolil. Stále to není dezinformace, i když naše hodnocení může ovlivnit.

Dezinformace prostě neexistuje. Pokud neporozumíme příčině, účelu a jazyku klamání, je i dezinformace informace. Lidé začali lhát jeden druhému prakticky ihned, jak vynalezli jazyk – primárně jako způsob, jak prosadit svou při nedostatku informací u toho druhého. V teorii her se tomu říká hry s neúplnými informacemi. Je na nich založena tvorba cen na burze i celý kapitalismus.

Marcus Tullius Cicero tvrdí, že *„Lháři obvykle nevěříme ani tenkrát, když mluví pravdu“*.

Věřit všemu je stejná chyba, jako nevěřit ničemu. Jenže média nás neučí fasetám výrokové logiky. Vytvořili jsme nástroje na bleskurychlé a všem přístupné šíření informací, ale nenaučili jsme se o vyřčeném či napsaném přemýšlet a hodnotit. Bez nepravdy by neexistovala věda, ale pouze víra. To je základní postulát modernity, opírající se o falzifikaci hypotéz. Kriminalizovat a stíhat nepravdu nejvíce postihne pravdu. Nebude ji s čím srovnávat. Dezinformace lze vyvrátit pouze dostatkem informací, nikoliv kriminalizací dezinformací.

Máme **dostatek informací o válce na Ukrajině**? EU zakázala informační zdroje jedné ze stran konfliktu, ačkoliv víme už několik tisíc let od čínského vojevůdce Sun 'c, autora *Umění války*, že vedení války je umění klamu, tudíž ve válce lže každá strana. I česká vláda se vytáhla, když požádala operátory o likvidaci několika „štvavých“ internetových stránek. Česká mainstreamová média ve snaze informovat a za obecného souhlasu s pomocí Ukrajiny mají tendenci přebírat výroky ukrajinských nebo západních představitelů či zprávy západních agentur. Takže se dozvídáme, že:

Únor – Válka nebude. Říkají to zpravodajské služby. Informace se později nepotvrdila.

Březen – Rusům došla nafta. Informace se později nepotvrdila.

Duben – Rusům došlo jídlo. Informace se později nepotvrdila.

Květen – Putin je od ledna zřejmě mrtvý. Říkají to zpravodajské služby. Informace se později nepotvrdila.

Červen – Zemřel generál Šojgu. Informace se později nepotvrdila.

Červenec – Lavrov se pokusil o útěk (asi do tepla k moři). Informace se později nepotvrdila.

Srpen – Rusové začali rozebírat ukradené pračky, aby vyjmuté čipy mohli instalovat do raket. Informace se později nepotvrdila.

Září – Rusům došla munice, rakety a opět nafta. Informace se později nepotvrdila.

Říjen – Putin byl dán do izolace v Kremlu a byl odstaven od moci. Informace se později nepotvrdila.

Listopad – Rusové mají hlad a při úprku snědli půl zoo. Informace se později nepotvrdila.

Listopad – Zelenskyj slíbil že se nepokusí dobýt Moskvu, ale že jeho vojska zastaví na hranicích s Ruskem.

Prosinec – Ukrajinská armáda podle šéfa ukrajinského generálního štábu nyní nové ofenzivy není schopná.

Prosinec – Šéf ukrajinského generálního štábu je přesvědčen, že ruské jednotky se znovu pokusí o dobytí Kyjeva.

Prosinec – Rusům došla munice i rakety. Informace se nepotvrdila hned další noc.

Naposledy – Zelenskyj prohlásil, že Ukrajina je jedním z vůdců svobodného světa a pomohla Západu přestat se bát Ruska. Potvrdí někdo tuto „informaci“?

Vědět to, co si myslí nepřítel a co říká, je přece naprosto stejně důležité jako to, co říká ten, jemuž fandíme. Pokud to nebudeme vědět, nebudeme připraveni, protože nebudeme znát, kudy se ubírá jeho mysl.

Měli jsme **dostatek informací o covidu**? Ne, na počátku epidemie jsme měli pouze naivní představy, opírající se o znalost chřipky a obecné informace či dohady o možné bakteriologické válce. Vše ostatní byly hypotézy vědců či legendy, mající dát občanům zdání, že jejich vlády konají. Nelogičnost chování, respektive proměnlivost logiky chování vlád zpochybnila nakonec všechna řešení, i ta správná. Navíc každá z evropských vlád v danou chvíli konala jinak. Jiné byly kritéria uzávěr, dezinfekce, léčení. Žádná z vlád nepřiznala ekonomické důvody svého konání (udržet náklady na řešení minimální, udržet chod ekonomiky počítající s pohybem lidí i zboží, udržet provozuschopnost zdravotnických zařízení, udržet chod kritické infrastruktury, hrozba masivní smrtnosti, absenci prostředků na extrémní zdravotnická řešení a pokud by ta selhala, na

extrémní vojenská řešení), žádná nevyšlila maximální cenu lidského života a neřekla, že vyšší cenu není ochotna platit. Dostatek informací o procesech krizového rozhodování nemáme dodnes.

Měli jsme dostatek informací o výbuších **ve Vrbětících**? Měl dostatek informací o výbuších ve Vrbětících český prezident?

Měli jsme dostatek informací o české produkci **novičoku**? Měl dostatek informací o novičoku český prezident? Šéf britské elektronické rozvědky GCHQ Jeremy Fleming tvrdí, že „musíme ruské dezinformace vyvracet předem“. Ruská informace o české produkci novičoku se ukázala být pravdivou.

Vypnutí „dezinformačních“ webů bez jakékoliv opory v zákoně sdružením CZ NIC jako provozovatelem internetových přenosových technologií – pouze na základě neoficiální prosby vlády a za výstražného vrčení nejvyššího státního zástupce, u něhož je otazník, zda nepřekročil pravomoci úředního činitele – ukázalo křehkost demokracie v ČR a limity parlamentního zastupitelského systému. V něm zastupitelské prebendy systémem generované jsou víc než ochrana práv občanů, kteří poslance a senátory volili. Nikdo se neozval, nikdo nepodal podnět k stíhání nejvyššího státního zástupce, nikdo nežádal vysvětlení a nikdo tento krok neodsoudil. A už vůbec nikdo z poslanců či senátorů se nezmohl na ústavní žalobu či stížnost k Soudu pro lidská práva do Štrasburku obviňující i Evropskou komisi z porušení Listiny práv. Přece vůbec nejde o to, kdo je v právu, jde o zabránění toku informací a znemožnění toho, aby si čtenář udělal obrázek. A nezáleží na tom, jestli o Rusech, Ukrajincích nebo autorech textů.

Na pozadí tohoto informačního matení eurokomisařka pro evropské hodnoty Věra Jourová vyhrožuje Elonu Muskovi „červenými čarami“, sankcemi **Evropské unie** a připravuje nařízení, eufemisticky nazvané „**Zákon o svobodě médií**“ který, po jeho případném schválení ministry států EU a Evropským parlamentem, bude jednotně v celé EU přímo aplikovatelný. Tudíž nadřazený i Ústavě

ČR. Jeho součástí je i Kodex proti dezinformacím, který už autocenzurně předem podepsalo 34 snaživých firem, včetně českého Seznamu. Prozatím proti bylo pouze Maďarsko s odkazem na nedostatek právní kompetence, Německo a Dánsko. Evropská unie si tak chce přisvojit další pravomoc národních států – určit jednotnou mediální politiku. Ústavní právníci i politici mlčí. Opět. Ráda bych jen připomněla, že ti, kdo kola roztáčejí, pod nimi obvykle skončí.

Rozumím termínu „taktická politická subverze“, rozumím termínu „propaganda“. Ale stále nerozumím termínu dezinformace, i když jsem se poučila u britské kontrarozvědky a prostudovala si sadu nástrojů Counter-disinformation Toolkit RESIST 2. Podle ní je **dezinformace** záměrné vytváření a/nebo sdílení nepravdivých informací se záměrem oklamat a uvést v omyl publikum. Neúmyslné sdílení nepravdivých informací se má označovat jako **misinformace**. Doplnila bych, že v angličtině mohou existovat i „škodlivé“ informace, které nejsou ani mis-, ani dez-. **Malinformace** – tou nejškodlivější „malinformací“ asi byly pravdivé, ale tajné informace, zveřejněné Julianem Assangem, který stále trčí ve vězení a čeká na vydání do USA.

Dezinformací přece byla i irácká hrozba zbraněmi hromadného ničení, kterou vypustila do světa do té doby uznávaná novinářka Judith Millerová, která tuto falešnou informaci dostala od zpravodajské komunity.

Pracovníci Úřadu vlády a ministerstva vnitra v čele s ministrem vnitra Vítem Rakušanem a zmocněncem vlády ČR pro dezinformace Michalem Klímou vypracovali – na základě kopie britské příručky, přeložené do češtiny Centrem proti terorismu a hybridním hrozbám – **Koncepci boje proti dezinformacím**. Vznikl tak unikátní materiál, který kombinuje britské know-how s českými reáliemi do perfektní dezinformace. A do éteru už ji vypustili jako testovací balónek na zmapování reakcí. V ní se najde sto milionů korun na podporu soukromých „nezávislých médií“, které na této snaze budou participovat. (Jaké samoživitelky? Jací důchodci? Jaké postižené

děti? Přítulná média!) Už nebudou nezávislá, ale na státu závislá. Také dobře. A padesát milionů korun pro „snaživé“ neziskové organizace, které se zabývají bojem s dezinformacemi. Médii veřejné služby pak chtějí v Bruselu zavřít hubu jednotící změnou pravidel financování tak, aby v žádné zemi inflací nestrádaly a nebyly závislé na vládě, ať jakékoliv.

Novela zákonů o ČT a ČRo, upravující volbu mediálních rad, je už jen třeshinkou na dortu toho, jak budou média ovládána exekutivou. Stále zůstává nevyřešeno **udržitelné financování** tak, aby byl zajištěn provoz stávajících programů včetně ČT3, rozvoj výroby vlastního obsahu, zejména pro děti a vzdělávání, vysílání na všech dostupných platformách a řádově větší podpora kultury – divadel i filmu. Covidové uzávěry ukázaly, že jak veřejnoprávní rozhlas, tak i televize jsou nezastupitelné kulturní i zpravodajské instituce.

No a od průmyslové lobby hrozí další danajský dar – **likvidace frekvenčního pásma 600 a 500 MHz**. Zde namísto televizního vysílání přijímatelného na anténu – tzv. „free to air“ – by měla být umístěna mobilní komunikace 5G. Proti tomu protestuje 57 sdružení a společností z oblasti vysílacích služeb a kultury z 18 evropských zemí. Pokud ale Světová radiokomunikační konference WRC 2023 rozhodne, neplacená televize v Česku skončí.

S událostmi na Ukrajině souvisí i **bezprecedentní energetická krize**. Ano, zavinili jsme si ji sami, protože jsme byli donuceni si vybrat mezi válčícími stranami. Buď „transformující se“ Ukrajinu – nebo prohnile „rudé“ Rusko, vedené diktátorem Putinem, který ovšem s Evropou původně chtěl obchodovat za výhodnějších podmínek než Američané. Zvolili jsme morálku, která ovšem nakonec vždycky prohraje.

Plyn vedený potrubím je vždy levnější než zkapalněný a pak znovu zplynovaný plyn, přepravovaný přes oceán. Toho si byl vědom sociálnědemokratický kancléř Gerhard Schröder, když vytvořil a

obhájil strategické partnerství „s ruským plynovodem“. Báł se totiž historie s Ruskem už jednou soupeřícího Německa, báł se krize a báł se upadání německého sociálního státu, jinak neufinancovatelného. Levný plyn pro Berlín byl německým trumfem pro rozvoj německého průmyslu, zachování společnosti dostatku, umožňující sociální smír. Trumfem v geopolitice Evropy a zárukou bohatého Německa. Pro Moskvu byla záruka bohatého, na ruské energii závislého Německa odměnou za souhlas s jeho sjednocením, příchod západních investorů, západních technologií a způsob, jak si zajistit ekonomický a tím i politický vliv v Evropě. Dnes se Rusko obrátilo do Asie.

Velké překvapení pro milovníky recese připravila **umělá intelligence**. Nejenže zvýšila kvality překladů dvou hlavních překladačů – amerického **Google Translator** a ruského **DeepL** – na profesionální úroveň, ale umožnila překládat online video. Převést mluvené slovo do psaného, psané přeložit a vrátit zpět buď jako titulek, nebo jako zvuk umělého řečníka, k nerozeznání od původního. Umělá intelligence stvořila i fake news, se kterým si nebude vědět rady ani Jourová – **deep fake** zvukové i obrazové. Hyperrealistické video ve vysokém rozlišení, zobrazující neexistující děj s obličejem reálné postavy. Takže například s oslem souložící ministryně obrany. Nebo v lednu 2019 odvysílaná deep fake Trumpa během jeho projevu v Oválné pracovně, zesměšňující jeho vzhled a barvu pleti. Zaměstnanec přidružené společnosti Fox KCPQ, shledaný odpovědným za video, byl následně propuštěn. Trump i Biden byli terči vtipáleků i politických záškodníků zejména v poslední volební kampani. Dnes už nemůžete věřit ani televizi.

I když na vytváření falešného obsahu není nic nového, dříve ho vytvářely farmy počítačů Silicon Graphics měsíce, dnes **deepfakes** využívají výkonné techniky strojového učení a umělé inteligence k manipulaci nebo generování vizuálního a zvukového obsahu v kvalitě, o kterém přiznali i američtí armádní experti, že není od reálného záznamu rozeznatelný. Kdysi přísně tajný program DARPA na mediální krytí postapokalyptických událostí se dostal do rukou

veřejnosti. Nastala vlna pornografie z pomsty, falešných zpráv, hoaxů, šikany a finančních podvodů. Letos vznikla veřejně dostupná webová aplikace **deepfakesweb**. To, co bylo špičkovou technologií pro filmaře, stalo se hračkou pro pubertální mládež.

O práci brzy přijde řada grafiků, kreslířů, ilustrátorů a malířů – „deepfake“ umělá inteligence **Midjourney** (a mnohé další) umožní vygenerování obrazu přesně ve stylu slavného malíře, který by ho namaloval, kdyby neumřel... Na většinu ilustrátorské práce bude v budoucnu stačit fotograf s mobilem a počítačem. Bude to ještě umění? Ale co když vám Midjourney ukradne váš vlastní styl?

Poslanec a radní Prahy 6 za STAN Lacina navrhl a prosadil **pozměňovací návrh do novely autorského zákona**, který měl zajistit, aby byl vydavatelům elektronických médií, elektronickým verzím tištěných novin či zpravodajsko-informačním portálům zajištěn spravedlivý, rovný a nediskriminační přístup ze strany provozovatelů služeb informační společnosti – vyhledávačů a agregátorů obsahu, včetně práva na přiměřenou odměnu za užití jejich tiskových publikací ve výsledcích vyhledávání na internetu. To vše s ohledem na významné, mnohdy dominantní postavení provozovatelů těchto služeb a zásadní vliv, který mohou uplatňovat ve vztazích s vydavateli při užití tiskových publikací online a schopnosti při vyhledávání ovlivňovat příjem vydavatelů z reklamy... Dobře míněná snaha, inspiračně opsaná od Francouzů, se ovšem minula účinkem. Vydavatelé měli získat silnější pozici vůči vyhledávačům při sjednávání poplatků za využívání článků. Souhlasil i ministr kultury Martin Baxa (ODS).

Stal se pravý opak. **Google** oznámil, že neunes tak „nepřiměřené finanční a provozní riziko“, přestane v Česku zobrazovat náhledy zpravodajského obsahu a uzavře program News Showcase ve službě Google News, který doporučoval uživatelům některý obsah. Tím přijdou internetová média o všechny peníze z citací, o nemalou část čtenářů a titulky přijdou o stručnost a stanou se nejspíš perexem. Vyhledávače mohou totiž zobrazovat „přiměřeně malou“ ukázkou

textu zdarma, většinou titulek. Ta méně sledovaná či „nezávislá“ média dostávala tímto způsobem hlavní část příjmů. Česká Asociace online vydavatelů hrdě ocenila, že „Senát nepodleh lobbistickému tlaku nadnárodních digitálních platforem.“ Daleko větší reklamní trh než Česko – Španělsko – se pokusil před lety o podobný krok. Google veškerý španělský „news“ obsah přestal indexovat. Místo toho nabídl zprávy ve španělštině z jiných, méně bojovných zemí. A španělská média včetně tiskové agentury EFE přestala v internetovém vyhledávání zcela existovat. Vláda vydržela trucovat osm let.

Vzhledem k tomu, že dnes lze nahradit národní média umělou inteligencí přeloženým obsahem globálních médií či umělou inteligencí generovanými shrnutími obsahu, i když na pozadí bude dál indexován originální text, dá se očekávat, že vývoj internetového vyhledávání díky této pirátsko-starostenské novele pro malá média bude dramatický.

Jak česká média obstála ve své základní úloze – přinášet občanům dostatečné spektrum informací?

Jestli vám stačí eurokonformní či eurooptimistické obecné zpravodajství pro lid, tak jste ho dostali plnými hrstmi. O Bidenovi, britské královské rodině a jejích černých ovcích, o záplavách, tupých celebritách i o dvojhlavých telatech. Nic hlubšího jste se prakticky nedozvěděli o našich nejbližších sousedech – Polsku, Rakousku, ale i dalších evropských zemích – Francii, Itálii, Španělsku. Znam našťestí dva lidi v Praze, kteří rozumí francouzské politice, a jednoho, který umí dlouhá léta španělskou politiku. Velmi málo jsme se dozvěděli o Německu a jeho regionech.

Vzhledem k situaci se slušně vyznáme v ukrajinských regionech, ale není to proto, že bychom o nich byli informováni plynule již léta. Nechápe me, proč má Putin stále tak vysokou podporu občanů Ruska. Seriózní euroskeptické zdroje nejsou. Hájkův Protiproud je naprosto impotentní. Nikdo se neobtěžuje rešeršemi prací výrazných osobností evropského výzkumu, jako je Eleonora Poli z Istituto Affari

Internazionali či Paul Schmidt, generální tajemník Rakouské společnosti pro evropskou politiku. Ačkoli je Polsko náš soused, nerozumíme jeho politice, citována v Praze je takřka výhradně Gazeta Wyborcza Adama Michnika. Stejně tak nerozumíme maďarské politice a neznáme argumentaci Orbána.

Hledejte sami. Pokud hledáte elitní zdroje typu Financial Times či Salon, tak se musíte obrátit k originálům, nejlépe ve své kavárně. Jinak stojí New York Times 120 Kč, Forbes 355 Kč, Wired 365 Kč, The Atlantic 580 Kč, Foreign Affairs 615 Kč. Politico vás ovšem vyjde na 6090 Kč. K cizojazyčným zdrojům se ale musíte obrátit, i když hledáte morální nadřazenost zachránců kepokaků a pralesů – gaau, baizuo, „gangnam leftist“, Blairité, „Hampstead socialist“, Ivy League a jiné limousine liberal. Stejně tak musíte vědět, co chcete, když hledáte specializované zdroje s nezaujatým pohledem na jednotlivé obory.

Hlubšími analýzami či překlady špičkových zdrojů se většinou v mainstreamu nikdo systematicky nezabývá, protože to je mimo české reklamní cílové skupiny i mimo odborné schopnosti novinářů. A kvalifikované rešerše na tato témata jsou většinou obsáhlejší než 5000 znaků a stojí peníze. Velmi slušné peníze.

Před několika dny oslavila první výročí fungování vláda Petra Fialy, s níž část občanů vyjadřuje enormní nespokojenost. Má to Fialův kabinet v porovnání s těmi předchozími jednodušší, nebo složitější ve vztahu k médiím?

Jednodušší. Všichni dostali, co chtěli. Pouze ODS má stále jen Fialu. Navíc mohou oslavovat, že poprvé za třicet let nejsou ani sociální demokracie, ani komunisté v parlamentu. Namísto toho mají Piráty ve vládě. Ovšem předešlé vlády na rozdíl od této rozhodně nevyráběly zákony, kterými by se pokusili média omezit. A tisíckrát o sobě může ministr vnitra vyprávět, jaký je demokrat. (Může být ministr vnitra demokrat?)

Co vlastně veřejnoprávní média? Zvláště pokud jde o Českou televizi, za časů Babišovy vlády prakticky nebylo týdne, abychom nečetli znepokojivé zprávy varující před hrozbami omezení nezávislosti veřejnoprávních médií, snahou o jejich ovládnutí apod. V tomto roce se již prakticky nic takového neprobíralo. Lze to vyložit tak, že příchodem vlády pětikoalice byla nezávislost ČT a ČRo zachráněna?

Ne, ale výsledkem voleb byla zachráněna ta část redakcí, která usilovně držela palce tomuto vládnímu uskupení. Navíc je před volbou generálního ředitele České televize. Představa agilního a asertivního Železného v jeho křesle varuje i největší nepřátele, že do vosího hnízda se klackem neštourá. Babiš sám se médií straní. Nikdy se ani zdánlivě nepokusil o tlak na veřejnoprávní média, který by nebyl odůvodněn prokazatelně špatnou novinářskou prací. Za jeho působení ve vládách nenastal jediný útok na média v parlamentu, poslanci ANO tradičně obhajují a schvalují zprávy o činnosti ČT i ČRo.

Jak vlastně vládní koalice k médiím veřejné služby přistupuje? Může nějaké razantní změny přinést obměna Rady ČT a změny, které ve vztahu k výběru radních prosazuje vláda?

Vláda může upevnit v střednědobém horizontu převahy stávající koalice v Poslanecké sněmovně i v Senátu svou moc vlivem loajálních lidí na volbu radních. Jiný účel novela zákona nemá. Některá potenciálně nepohodlná média odmění příslibem cukříku či cukříkem ze sta milionů, jiným znepříjemní život i finanční situaci právními tahanicemi a některá padnou za oběť demonstrativně očištnému procesu. Krásný „soft“ roubík. Gumový jako byl pendrekový zákon.

Naše země měla během svátků trochu klidu před bouří, neboť po Novém roce se naplno rozjedou kola prezidentských kampaní. Máme očekávat, že mnohá média budou více či méně skrytě protlačovat konkrétní kandidáty?

Nemusí. Stačí, když budou marginalizovat a delegitimizovat favorita. Ale určitě protlačovat budou, nemusí to být ani nějaká oficiální redakční politika, jen redaktoři prostě budou mít rádi někoho. Třeba proto, že je to generál s ostře řezanými rysy a s kládou na rameni jako Arnold Schwarzenegger nebo pro ten prostý fakt, že je to žena a to plně stačí.

Součástí digitálního mediálního světa jsou nepochybně i sociální sítě. Silnou vlnu komentářů, názorů, obav i nadšení vyvolalo během podzimu převzetí Twitteru byznysmenem Elonem Muskem, který je dle svých slov absolutistický vyznavač svobody slova. Brusel mu ovšem vzkazuje, že pokud síť v Evropě nepodřídí regulacím ve věci údajného šíření dezinformací, nebude zde moci fungovat.

Na Věru Jourovou bych ve sporu s Muskem nevsázela. Mnoho evropských firem je závislých na technologiích Google a mnoho elit je propojeno Twitterem. Těžko budou hledat jinou globálně plně funkční sociální síť. Musk ovládá i StarLink a jak se ukazuje, je to klíčová a prakticky nezničitelná technologie nenarušitelného datového spojení vojáků na Ukrajině. V neposlední řadě se Muskovy privátní vesmírné projekty stanou páteří pilotované americké kosmonautiky příštích dekád. NASA nemá lepšího vizionáře pro 21. století, Měsíc, Apophis a Mars. Pokud Musk zavolá americkému prezidentovi, že pokud americká diplomacie neumlčí Jourovou, kašle na všechno a odplouvá na Bali, nedala bych za přežití eurokomisařky zlámanou grešli.

V neposlední řadě nelze nezmínit vládní plán na tzv. boj proti dezinformacím, o kterém se v těchto dnech mluví v médiích. Má jít dokonce o trestní stíhání apod. Obhájci těchto úvah odmítají, že by šlo o jakoukoli cenzuru, například s argumentem, že „názor není dezinformace“, nebo že stát se adekvátně brání vojenským útokům a že musí se tedy bránit i těmto útokům.

Názor bez informace o faktech není názor, ale blábol. Pokud máte názor a šíříte ho na základě nepravdivé informace a nevíte to, je to vaše nedbalost. Pokud to víte a šíříte ho dál, je to vaše pomýlenost. Pokud máte názor na základě informace o faktech a zmíníte ji, můžete se dopustit *dezinformace*, *misinformace* nebo *malinformace* výkladem-interpretací informace o faktech. Neznalostí nebo zamlčením podstatného faktu. Přidáním nepravdivého nebo nedostatečně ověřeného faktu. Propojením faktů se souvislostmi pravdivými nebo se souvislosti účelově vykonstruovanými. Účelovým zarámováním.

Nejhorší je, když budete politik, mající zájem na změně politického systému. Představte si politickou debatu o přežití eurozóny nebo o výkonnosti německé ekonomiky, případně o činech ČEZ na pozadí energetické krize za situace, kdy vám hrozí buď vyhrát volby, nebo jít do vězení za „dezinformaci“, vážně poškozující českou ekonomiku. Vzpomeňte na ministra Bojara a jeho výrok na adresu obchodníka s krví.

Vyberte si, za co chcete jít sedět a nebo co hájit.

Zahrávání si s omezováním svobody slova končí většinou špatně. Ke studiu doporučuji soudní spor Miller v. Kalifornie, film Miloše Formana *Lid versus Larry Flynt* a případně soudní rozsudky Larry Flynt v. Ohio, 451 US 619 či Hustler Magazine v. Falwell, 485 US 46 (1988). Flynt vždy tvrdil, že „pokud První dodatek ochrání zmetka jako já, pak ochrání vás všechny, protože já jsem ten nejhorší.“

Zdroj : Parlamentní Listy

sdíletj na